

Frivillighetsregisternemnda

Vedtak i Frivillighetsregisternemnda 5. februar 2024

Sak 2023/1228 - Natteravnene Nesttun - Støtteforening - org.nr. 931 262 106 - klage over vedtak om å nekte deltakelse i grasrotandelen

Frivillighetsregisternemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, og medlemmene Shabneet K. Bains, Elisabeth Ekberg, Bernard Enjolras og Stian Slotterøy Johnsen

Sakens bakgrunn

- (1) Natteravnene Nesttun – Støtteforening (klager) meldte 11. april 2023 inn registrering i Frivillighetsregisteret med deltakelse i grasrotandelen.
- (2) Frivillighetsregisteret fattet vedtak 24. april 2023 om å nekte deltakelse i grasrotandelen, med den begrunnelse at foreningen ikke er allmenntilgjengelig, og kommer en lukket krets til gode.
- (3) Klager påklaget vedtaket 11. mai 2023. Frivillighetsregisteret mottok klagen 26. september 2023. Klager har sendt dokumentasjon på at klagen ble sendt 11. mai 2023, og Frivillighetsregisteret har derfor lagt til grunn at klagen ble fremsatt rettidig.
- (4) Klager anfører at foreningens formål er å drive natteravnarbeid for å forebygge kriminalitet, rus og vold. Det vises til at arbeidet vil komme ungdomsmiljøet i Bergen Sør og lokalmiljøet til gode, ved at aktiviteten skaper økt trygghet og trivsel for alle. Foreningen driftes av foreldrerådets arbeidsutvalg (FAU) ved skolene som er med i ordningen, og et styre bestående av seks medlemmer som håndterer de administrative oppgavene i organisasjonen. I tillegg har foreningen et hovedstyre som tar beslutninger på årsmøtet om hvordan midler som tildeles organisasjonen skal forvaltes. Hver ungdomsskole og barneskole som er med i foreningen velger henholdsvis fire og to FAU-representanter til hovedstyret. Hovedstyret består av styret og FAU-representantene. Det vises også til at foreningen har kopiert formuleringen vedrørende vilkår for medlemskap fra Natteravnene Rådal – Støtteforening, som er registrert med deltakelse i grasrotandelen. Klager anfører at vedtektene er likelydende og at det ikke er noen grunn til at regelverket praktiseres ulikt for organisasjonene. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.
- (5) Frivillighetsregisteret har ikke funnet grunn til å omgjøre vedtaket og oversendte klagen med innstilling 20. desember 2023 til Frivillighetsregisternemnda for behandling.

Det rettslige grunnlaget

- (6) Det rettslige grunnlaget er forskrift 5. desember 2022 nr. 2124 om grasrotandel (forskriften).

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00   post@knse.no

- (7) Formålet med grasrotandelen er å fremme frivillig aktivitet på lokalt eller regionalt nivå i Norge, jf. forskriften § 1.
- (8) Etter forskriften § 3 første ledd kan enheter som er registrert i Frivillighetsregisteret, ikke-fortjenestebaserte og hovedsakelig basert på frivillig innsats, delta i grasrotandelen. I forskriften § 3 tredje ledd bokstav b gjøres det unntak for enheter som ikke er allmennyttige eller enheter der virksomheten kommer en lukket krets til gode.
- (9) Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Frivillighetsregisternemndas vurdering

- (10) Natteravnene Nesttun – Støtteforening sin klage gjelder Frivillighetsregisterets vedtak 24. april 2023 om å nekte deltakelse i grasrotandelen.
- (11) Frivillighetsregisternemnda har ingen innvendinger mot at klagen realitetsbehandles, da det er dokumentert at klagen ble fremsatt rettidig 11. mai 2023.
- (12) For å kunne delta i grasrotandelen må organisasjonen være allmennyttig i forskriftens forstand, og virksomheten kan ikke komme en lukket krets til gode, jf. forskriften § 3 tredje ledd bokstav b. Det følger av kongelig resolusjon PRE-2017-12-15-2136 punkt 2, til tidligere forskrift 15. desember 2017 nr. 2136 om grasrotandel, at:

«Det skal legges til grunn en strengere tolkning av begrepet allmennyttig i Grasrotandelen enn i dagens lovtekst om register for frivillig virksomhet. Dette er i tråd med intensjonen for ordningen, men tydeliggjøres i ny forskrift. En allmennyttig organisasjon i denne ordningen skal forstås som organisasjoner som ivaretar allmenne samfunnsinteresser, og som er tilgjengelig for et bredt spekter av mennesker, og som ikke har en unaturlig begrensning i medlemskapet.

Enheter som kun ivaretar interessene til en lukket krets og/eller som arbeider for å sikre egen økonomisk gevinst eller på annen måte arbeider for å dra personlige fordeler på vegne av medlemmene, regnes ikke som allmennyttige. Organisasjoner som arbeider for å fremme medlemmenes interesser, men som også kommer andre til gode ved at de produserer tjenester og goder for andre, anses som allmennyttige.»

- (13) Bestemmelsen i tidligere forskrift om grasrotandel § 3 tredje ledd bokstav b er videreført i gjeldende forskrift. Frivillighetsregisternemnda legger etter dette til grunn at forskriften § 3 tredje ledd bokstav b stiller krav om at organisasjonen ikke kan ha unaturlige begrensninger i medlemskapet. En slik tolkning underbygges av formålet med ordningen som er å fremme frivillig aktivitet, jf. forskriften § 1. Organisasjoner med unaturlige begrensninger i medlemskapet fremmer ikke frivillig aktivitet, ettersom de ikke er tilgjengelige for et bredt spekter av mennesker. Nemnda har lagt til grunn en slik forståelse i flere avgjørelser, se blant annet Frivillighetsregisternemndas vedtak i sak 2023/1002 med videre henvisninger.
- (14) I vurderingen av om en organisasjon har unaturlige begrensninger i medlemskapet må det tas utgangspunkt i vedtektene. Vedtektene setter rammer for foreningens

virksomhet, og foreningen må selv sørge for at vedtektene gir et riktig bilde av hvordan forholdene er i praksis.

- (15) Det følger av klagers vedtekter § 2 at foreningens formål er å være synlig i området Nesttun/Fana bydel for å forebygge kriminalitet, rus og vold. For å oppnå formålet vil foreningen drive natteravnarbeid i området. Natteravnarbeid skaper økt trygghet og trivsel for alle i lokalmiljøet, og det er klart at foreningens virksomhet er allmenntilgjengelig.
- (16) Det fremgår av vedtektene § 4 at vilkår for medlemskap i foreningen er at man er medlem i hovedstyret. Klager har gjort rede for at hovedstyret består av FAU-representanter fra skolene som er med i ordningen og styret.
- (17) Frivillighetsregisternemnda ser at klagers virksomhet er utadrettet og samfunnsnyttig, men har kommet til at foreningen har begrensninger i medlemskapet, da det kun er medlemmer i hovedstyret som kan være medlemmer i foreningen. Nemnda kan ikke se at en slik begrensning i medlemskapet er naturlig sett i lys av foreningens formål og forebyggende virksomhet. Klager omfattes dermed av unntaket i forskriften § 3 tredje ledd bokstav b og har ikke rett til deltakelse i grasrotandelen.
- (18) Klager har anført at de har likelydende vedtekter som Natteravnene Rådal – Støtteforening som er registrert i grasrotandelen og at det ikke er grunnlag for at regelverket praktiseres ulikt overfor organisasjonene. Frivillighetsregisternemnda forstår dette som en anførsel om usaklig forskjellsbehandling. Til dette vil nemnda bemerke at i alle tilfeller hvor det meldes inn registrering i Frivillighetsregisteret med deltakelse i grasrotandelen, må det foretas en konkret vurdering av om vilkårene i forskriften er oppfylt. Nemnda har etter en konkret vurdering kommet til at klager ikke oppfyller vilkårene for deltakelse i grasrotandelen. Den omstendighet at Natteravnene Rådal – Støtteforening deltar i grasrotandelen, vil ikke innebære at klager innvilges deltakelse når vilkårene i forskriften ikke er oppfylt. Frivillighetsregisteret har i innstillingen til Frivillighetsregisternemnda vist til at praksis for deltakelse i grasrotandelen de siste årene har blitt strammet inn. Nemnda bemerker at forvaltningen må ha kompetanse til å korrigere praksis, slik at gjeldende praksis blir i overensstemmelse med regelverket. Anførselen kan følgelig ikke føre frem.

Konklusjon

- (19) Frivillighetsregisternemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Frivillighetsregisterets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur